

отъ най-голѣмы-тѣ народы. Царство-то имъ е много по-силно отъ Швейцарско-то, отъ Холандско-то, отъ Швецо-Норвежско-то, може бы и отъ Пруско-то, но въ просвѣщеніе-то има голѣмъ разлика помежду имъ. Русси-тѣ сѫ по-невѣжи отъ кой да е протестантскій народъ. Сѫщѣ-то е и за другы-тѣ.

А гдѣ е причина-та на това различіе? Отговорътъ е лесенъ. Защо-то сѫ свободо-съвѣстни; защо-то въ Протестантство-то всякой е свободенъ да каже мнѣніе-то си; защо-то всякой е свободенъ да испытва, да разсѫжда и да рѣшава; защо-то сами-тѣ имъ патири гы побуждаватъ да испытватъ за истинѣ-тѣ, да дирятъ добро-то и общеназидателно-то и него да елѣдватъ; защо-то священници-тѣ имъ и другы-тѣ благочестиви человѣци не ся срамуватъ да говорять на народъ-тѣ за Бога и за человѣческы-тѣ къмъ Него дѣлжности, но ся надпрѣварять кой по-пръво да учи за вѣрѣ *)

Мнозина, както казахмы, мыслять че Протестантство-то е зло за человѣчество-то, и че то ще да е губително за нашій-тѣ народъ. Ако е вѣстина така, защо, гдѣ-то Протестантство-то е стѫпило, тамъ и просвѣщеніе-то е свѣтнѣло? Защо всичкы-тѣ протестантски народи да сѫ просвѣщенни, ако Протестантство-то е зло? Кой протестантскій народъ е останжълъ въ невѣжество както настѣ и другы-тѣ ни едномысленици? Защо да има разлика между тѣхъ и другы-тѣ? Защо протестантски-тѣ народи да сѫ върхъ-тѣ на просвѣщеніе-то, ако въроисповѣданіе-то имъ принасяло зло на человѣчество-то? Бѣдни Англичяне-тѣ, Прусци-тѣ и почти всички Сѣверо-Германцы, Швецо-Норвежци-тѣ, Холандци-тѣ, Датчяне-тѣ, Сѣверо-Американци-тѣ че сѫ протестанти;

*) Общенародно обученіе въ Американски-тѣ училища. Виждъ Врѣми. год. 1. брой 36.